

तत्र नक्षत्रादीनां लिङ्गभेदा यथा "हस्ता स्नाती
 श्रवणा अक्षीवे ऋगशिरो नपुंसि स्यात् । पुंसि पुनर्वसु-
 पुष्यौ मूलं त्वस्त्रो स्त्रियः शेषाः अधिकस्तक्षशब्दे १४०० पुं
 दृशम् । "काली तारा महाविद्या षोडशी भुवनेश्वरी"
 इत्यादि तन्त्रसां "तारकत्वात् सदा तारा सुखमोक्षप्रदा-
 यिनी । उद्यापत्तारिणी यस्मादयतारा ततः अता"
 वन्त्रसां तन्नामनिरुक्तिः । श्वेददेवताभेदे षट्कस्यतिभा-
 र्यायाम् मेदि । ५ सुषेणवानरकन्यायां वालिभार्यायाञ्च
 द्विचिङ्गानामगन्धर्व्ये ७ सुक्तायाञ्च राजनि ।
 "दृहस्यतेः स वै भार्यां तारां नाम यशस्विनीम् ।
 जह्णार तरसा सर्वानवमत्याङ्गिरःसुताम् । स (चन्द्रः)
 याचप्रमानो देवैश्च तथा देवर्षिभिः सह । नैव व्यसर्जयत्
 तारां तस्माद्याङ्गिरसे तदा" "ददावङ्गिरसे तारां स्वय-
 भेव पितामहः । तामन्तःप्रसवां दृष्ट्वा तारां प्राह दृह
 स्यतिः । सदीयायां न ते योनौ गर्भो धार्यः कथ-
 च्चन । अयोनावुत्सृजत्तं वै कुमारं दस्युहन्तमम् । ईषी
 कास्तन्वमासाद्य ज्वलन्निव पावकम् । जातमातः
 स भगवान् देवानामक्षिपद्गुः । ततः संशयमापन्नास्ता-
 रासुचुः सुरोत्तमाः । सत्यं ब्रूहि सुतः कस्य सोम-
 स्याद्य दृहस्यतेः । दृह्यमाना यदा देवैर्नाह सा सा-
 ध्वसाधु वा । तदा तां शम्भुमारब्धः कुमारो दस्युह-
 न्तमः । तं निवार्य ततो ब्रह्मा तारां प्रपञ्च संशयम् ।
 यदत्र तथ्यं तद् ब्रूहि तारे ! कस्य सुतो ह्ययम् । सा
 प्राञ्जलिस्वाचेदं ब्रह्माणं वरदं शनैः । सोमस्येति महा-
 त्मानं कुमारं दस्युहन्तमम् हरिवं २५ अ० । "सुषेणा
 दुहिता चेष्टमर्थस्त्रक्षविनिश्चये । औत्पातिके च विविधे
 सर्वतः परिनिष्ठिता । यदेवा साध्विति ब्रूयात् कार्यं
 तन्मुक्तसंशयम् । न हि तारा सतं किञ्चिदन्यथा परि-
 वर्त्तते" रामा० कि० २२ अ० । सा च पश्चात् वालिनो
 भरथानन्तरं सुप्रीवभार्या "तारया सहितः काली सक्तः
 कपिदृष्टदा" २१ अ० "अहल्या द्रौपदी कुन्ती तारा
 मन्दोदरी तथा । पञ्च कन्याः स्मरेन्नित्यं महापातक-
 नाशनम्" तत्र सुक्तायां "तारायस्त्रीविकरणैर्व्यरुचन् नि-
 वासाः" भावः कनीनिकायां "बुलितनयनताराः क्षाम-
 वक्त्रेन्दुविम्बाः" साधः ।
 ताराश्च अश्विनादयः । ज्यो० तं० ताः तद्विशेषादिक-
 ज्ञोक्तं यथा
 "अश्विनी भरणी चैव कृत्तिका रोहिणी तथा । ऋग-

शीर्षं तथा चार्द्रां पुनर्वसुकपुष्यकौ । अश्लेषा च मघा
 पूर्वफलगुण्युत्तरफलगुनी । हस्ता चित्रा तथा स्नाती
 विशाखा चानुराधिका । ज्येष्ठा मूलं तथाषाढे पूर्वो-
 त्तरपदादिके । श्रवणा च धनिष्ठा च शतभिषाद्यभा-
 द्रिका । उत्तरादिभाद्रपदा रेवती भानि च क्र-
 मात्" । "अश्विनमदहनकमलजशशिशूलश्वेदितिजी-
 वफण्णितरः । योन्यर्थं मदिनकृत्त्वणुपवनशक्राग्नि-
 मित्वाः । शक्रोनिर्द्धृतस्तोयं विश्वविरञ्ची हरिर्वसु-
 र्वरुणः । अजपादोऽर्हिवृषः पूषा चेतोश्वरा भामाम्"
 विशाखायाः शक्राग्न्योर्भिलितदेवतत्वम् अभिजितोभिन्न-
 त्वेन अष्टाविंशतिरिति तच्च वक्ष्यते इति नक्षत्राधिपाः
 "उभ्यः पूर्वमघान्तका भ्रुवगणस्त्रीण्युत्तराणि रूभूर्वाता-
 दित्यहरितयं चरण्यः पुष्याश्विहस्ता लघुः । चित्रा नि-
 त्तदृगान्त्यभं ऋदुगणस्त्रीण्योऽर्हिरुद्रेन्द्र्युक् । मिथोऽग्निः
 सविशाखमः शुभकराः स्वै स्वकृत्ये गणाः । "शशाङ्कतारयोः
 शुद्धिर्विचार्या सर्वकर्मसु । यहायामपि सर्वेषां तच्छुद्धौ
 फलदाहता" श्रीपतिससुद्धये "ताराचन्द्रब्रह्मे प्राप्ते दोषा-
 शान्ते भवन्ति ये । ते सर्वे विलयं यान्ति सिंहं दृष्ट्वा
 गजा इव । जन्मसम्पत्-विपत्क्षेमं प्रत्यरिः साधको-
 वधः । मिलं परममिलञ्च जन्मभाञ्च पुनःपुनः । सर्व-
 मङ्गलकार्याणि लिपु जन्मसु कारयेत् । विवादाद्भ्रातृ-
 भैपञ्चयात्माजौरादि वर्जयेत् । यात्रायां पथि बन्धनं
 कृषिविधौ सर्वस्य नाशोभवेत् । भैषज्ये मरणं तथा सुनि-
 यतं दाहोऽह्वारमरणे । जौरे रोगसमागमोवञ्चविधः
 आङ्गैर्धनाशस्तथा वादे बुद्धिविनाशनं युधि भयं प्राप्नो-
 त्ययं जन्मभे । पापाख्या तत्र त्रिविधा पञ्चचतुर्दशविंशति-
 स्त्रियुता । सिद्धिफला दृष्टिकरी विनाशसंज्ञा क्रमात्
 कथिता" । "जन्माद्यं कर्म ततोपि दशनं सांघातिकं
 षोडशकम् । ससुदयमष्टादशमं विनाशसंज्ञं त्रयोविंशम् ।
 आद्यात्तु पञ्चविंशम् सानसमेवं नरः षडृचः स्यात् ।
 नवनक्षत्रोऽपतिः स्वजातिदेशाभिप्रेक्यैः" । जात्यर्चन्तु ।
 "पूर्वात्यं सानलमयजानां राजान्तु पौष्णेन सद्योत्त-
 राणि । सपौष्णमिलं पितृदेवतञ्च प्रजापतेर्भञ्ज कृषीव-
 लानाम् । आदित्यहस्ताभिजिदश्विभानि तान्यन्त्यजातेः-
 प्रभविष्णु तायाम्" । (देशभं देशनामर्त्तम्) । नाशोन्न-
 त्वाणि । "ईहादेहार्थहानिः स्याज्जन्मस्य उपतापिते ।
 कर्मैर्त्तं कर्मणां हानिः पीडा मनसि मानसे । मूर्च्छिद्र-
 विषयवन्तूनां हानिः सांघातिके तथा । संतप्ते सासुदयिके